

ДОВІДКА
про результати публічного громадського обговорення
проєкту професійного стандарту
«Оптометрист»

м. Київ

29.07.2026

Суб'єкт перевірки Національне агентство кваліфікацій

Розробником ДУ «Центр розвитку медсестринства Міністерства охорони здоров'я України» відповідно до Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2017 р. № 373 (далі – Порядок), завершено процес публічного громадського обговорення проєкту професійного стандарту «Оптометрист».

Позиція проєкту професійного стандарту	Пропозиція		Враховано/ не враховано/знято в процесі обговорення	Обґрунтування причин неврахування
	Текст з поясненням	Назва суб'єкта подання		

Загальне зауваження до проєкту	Проект професійного стандарту в усіх положеннях, що стосуються освіти та професійної кваліфікації (пункти 2 і 3), побудований виключно на базовій спеціальності «Медсестринство». Водночас наказом Міністерства охорони здоров'я України від 28 жовтня 2025 року № 1633 «Про затвердження Змін до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 «Охорона здоров'я» абзац шостий пункту 19 «ОПТОМЕТРИСТ» розділу «Фахівці» доповнено спеціальностями «Медицина», «Педіатрія», «Фармація» та «Технології медичної діагностики та лікування», а завдання та обов'язки оптометриста розширено. Оскільки професійний стандарт після введення в дію стає основним документом, що визначає вимоги до компетентностей та кваліфікацій працівника, його затвердження у запропонованій редакції фактично унеможливує реалізацію зазначеної норми ДКХП і звужує коло осіб, які можуть здобути професію оптометриста. Наведені нижче пропозиції спрямовані на усунення цієї суперечності і порушення законодавчих норм. <i>Правові підстави пропозицій: наказ МОЗ від 28.10.2025 № 1633; Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників, Випуск 78 «Охорона здоров'я», затверджений наказом МОЗ від 29.03.2002 № 117 (зі змінами); Порядок розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затверджений постановою КМУ від 31.05.2017 № 373.</i>	Громадська спілка «УКРОПТИКА» (ЄДРПОУ 20069442). Поштова адреса: вул. Антоновича, 40, 03150, Київ. Email: info@ukroptika.ua. Тел.: (044) 230-82-62. Уповноважена особа: Виконавчий директор Яременко Н.М. (лист від 20.07.2026 № 432; подано відповідно до пунктів 10–12 Порядку).	ВРАХОВАНО	
--	--	---	------------------	--

Позиція 1. Пункт 2, підпункт 7) «Назва документа, що підтверджує професійну кваліфікацію особи» Редакція проєкту: Усі абзаци передбачають виключно диплом у галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» за спеціальністю І5 «Медсестринство» (із записом про присвоєння професійної кваліфікації або з подальшою спеціалізацією «Медична оптика. Оптометрія» / «Оптометрія»).	Запропонована редакція: Доповнити підпункт новим абзацом такого змісту: «— диплом фахового молодшого бакалавра, молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста), бакалавра або магістра у галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» за спеціальністю «Медицина», або «Педіатрія», або «Фармація», або «Технології медичної діагностики та лікування» з подальшою спеціалізацією за фахом «Медична оптика. Оптометрія» або «Оптометрія» (для 7 рівня НРК – «Оптометрія клінічна» або «Оптометрія»))». Обґрунтування: Приведення у відповідність до абзацу шостого пункту 19 «ОПТОМЕТРИСТ» розділу «Фахівці» Випуску 78 «Охорона здоров'я» ДКХП у редакції наказу МОЗ від 28.10.2025 № 1633, яким перелік базових спеціальностей доповнено спеціальностями «Медицина», «Педіатрія», «Фармація», «Технології медичної діагностики та лікування». У чинній редакції проєкт є вужчим за ДКХП і унеможливорює реалізацію цієї норми.	Громадська спілка «УКРОПТИКА» (ЄДРПОУ 20069442). Поштова адреса: вул. Антоновича, 40, 03150, Київ. Email: info@ukroptika.ua. Тел.: (044) 230-82-62. Уповноважена особа: Виконавчий директор Яременко Н.М. (лист від 20.07.2026 № 432; подано відповідно до пунктів 10–12 Порядку).	ВРАХОВАНО	
---	--	---	------------------	--

Позиція 2. Пункт 3, підпункт 1) «Здобуття професійної кваліфікації», рядок «Оптометрист/ оптометристка: 5 рівень НРК», колонка «Суб'єкти освітньої діяльності» Редакція проєкту: Підготовка на рівні фахової передвищої освіти або початковому рівні вищої освіти (ОКР «молодший спеціаліст») за спеціальністю І5 «Медсестринство» (спеціалізація/освітня програма «Медична оптика. Оптометрія» або «Оптометрія») з проходженням циклу спеціалізації.	Запропонована редакція: Доповнити текстом: «або підготовка на рівні фахової передвищої освіти чи на початковому рівні вищої освіти (ОКР «молодший спеціаліст») у галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» за спеціальністю «Медицина», або «Педіатрія», або «Фармація», або «Технології медичної діагностики та лікування» з обов'язковим проходженням циклу спеціалізації за спеціальністю «Медична оптика. Оптометрія» або «Оптометрія»». Обґрунтування: Цей структурний елемент фактично визначає коло осіб, які допускаються до циклу спеціалізації. Без відповідної правки норма наказу МОЗ № 1633 залишиться нереалізованою: заклади післядипломної освіти не матимуть підстав зараховувати на цикл осіб з іншою базовою спеціальністю.	Громадська спілка «УКРОПТИКА» (ЄДРПОУ 20069442). Поштова адреса: вул. Антоновича, 40, 03150, Київ. Email: info@ukroptika.ua. Тел.: (044) 230-82-62. Уповноважена особа: Виконавчий директор Яременко Н.М. (лист від 20.07.2026 № 432; подано відповідно до пунктів 10–12 Порядку).	ВРАХОВАНО	
---	--	--	------------------	--

Позиція 3. Пункт 3, підпункт 2) «Професійний розвиток», рядок «Оптометрист/ оптометристка: 6 рівень НРК» (колонки «Суб’єкти освітньої діяльності» та «Суб’єкти проведення атестації») Редакція проєкту: Підготовка на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю І5 «Медсестринство»; для атестації – наявність освіти за спеціальністю І5 «Медсестринство».	Запропонована редакція: Після слів «за спеціальністю І5 Медсестринство» (в усіх випадках) доповнити словами «або «Медицина», або «Педіатрія», або «Фармація», або «Технології медичної діагностики та лікування»» зі збереженням вимог щодо спеціалізації, професійної кваліфікації, стажу роботи та балів безперервного професійного розвитку. Обґрунтування: Усунення правової колізії: особа, допущена до професії на 5 рівні НРК на підставі іншої базової спеціальності, за чинної редакції проєкту не зможе підвищити рівень професійної кваліфікації, що суперечить принципу безперервного професійного розвитку та створює дискримінаційні умови доступу до професійного зростання і порушує законодавчі норми.	Громадська спілка «УКРОПТИКА» (ЄДРПОУ 20069442). Поштова адреса: вул. Антоновича, 40, 03150, Київ. Email: info@ukroptika.ua. Тел.: (044) 230-82-62. Уповноважена особа: Виконавчий директор Яременко Н.М. (лист від 20.07.2026 № 432; подано відповідно до пунктів 10–12 Порядку).	ВРАХОВАНО	
--	---	--	------------------	--

Позиція 4. Пункт 3, підпункт 2) «Професійний розвиток», рядок «Оптометрист/ оптометристка: 7 рівень НРК» (обидві колонки) Редакція проекту: Підготовка на другому (магістерському) рівні вищої освіти за спеціальністю І5 «Медсестринство»; для атестації – наявність ступеня бакалавра за спеціальністю І5 «Медсестринство».	Запропонована редакція: Аналогічно до позиції 3: після слів «за спеціальністю І5 Медсестринство» доповнити словами «або «Медицина», або «Педіатрія», або «Фармація», або «Технології медичної діагностики та лікування»». Обґрунтування: Те саме обґрунтування, що й у позиції 3. Додатково: вимога здобуття випускниками магістратури за спеціальностями «Медицина», «Педіатрія», «Фармація» ще одного диплома за спеціальністю «Медсестринство» є надмірною та економічно необґрунтованою в умовах кадрового дефіциту.	Громадська спілка «УКРОПТИКА» (ЄДРПОУ 20069442). Поштова адреса: вул. Антоновича, 40, 03150, Київ. Email: info@ukroptika.ua. Тел.: (044) 230-82-62. Уповноважена особа: Виконавчий директор Яременко Н.М. (лист від 20.07.2026 № 432; подано відповідно до пунктів 10–12 Порядку).	НЕ ВРАХОВАНО	Підготовка на на другому (магістерському) рівні вищої освіти за спеціалізацією/ освітньою програмою «Оптометрія поглибленої практики» можлива тільки на основі освіти не нижче першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціалізацією/ освітньою програмою «Оптометрія»
---	--	---	-------------------------	---

Позиція 5. Пункт 3, підпункт 2) «Професійний розвиток» та підпункт 3) – відсутність прав на професійний розвиток, атестацію та безперервний професійний розвиток (БПР) для оптометриста 5 рівня НРК Редакція проекту: У підпункті 2) пункту 3 рядок для рівня «Оптометрист/ оптометристка: 5 рівень НРК» відсутній; умови атестації та проведення БПР для 5 рівня НРК не визначені. Право на професійний розвиток і атестацію прописано лише для 6 та 7 рівнів НРК. Фактично оптометрист 5 рівня НРК позбавлений визначеного стандартом шляху вдосконалення без здобуття ступеня бакалавра.	Запропонована редакція: Доповнити підпункт 2) пункту 3 окремим рядком «Оптометрист/ оптометристка: 5 рівень НРК», у якому передбачити: 1) право на професійний розвиток та атестацію із зазначенням суб'єктів проведення атестації (за аналогією з 6 рівнем НРК: наявність освіти відповідного рівня та професійної кваліфікації «Оптометрист/ оптометристка», стаж роботи за спеціальністю, отримання не менше 150 балів БПР протягом 5 років, документ про проходження циклу тематичного удосконалення/стажування) – без обов'язку здобуття ступеня бакалавра; 2) у підпункті 3) пункту 3 прямо закріпити рівне для 5, 6 та 7 рівнів НРК право на вдосконалення (підтримання) професійної кваліфікації шляхом тематичного удосконалення, стажування та інших форм формальної, неформальної та інформальної освіти. Обґрунтування: Приведення у відповідність до Порядку проведення атестації працівників сфери охорони здоров'я та вимог щодо безперервного професійного розвитку, затверджених наказом МОЗ від 16.04.2025 № 650, згідно з якими право (та обов'язок) на БПР і атестацію мають працівники незалежно від рівня освіти, у тому числі особи з фаховою передвищою та початковою вищою освітою. Чинна редакція проекту звужує права оптометристів 5 рівня НРК порівняно з наказом № 650, встановлює для них нерівні умови професійного розвитку та фактично примушує до здобуття ступеня бакалавра як єдиної умови подальшого вдосконалення, що не відповідає принципам рівності та безперервності професійного розвитку.	Громадська спілка «УКРОПТИКА» (ЄДРПОУ 20069442). Поштова адреса: вул. Антоновича, 40, 03150, Київ. Email: info@ukroptika.ua. Тел.: (044) 230-82-62. Уповноважена особа: Виконавчий директор Яременко Н.М. (лист від 20.07.2026 № 432; подано відповідно до пунктів 10–12 Порядку).	ВРАХОВАНО	
---	--	---	------------------	--

Позиція 6. Пункт 5 «Опис трудових функцій», трудова функція А, компетентність А5 (ведення медичної документації) Редакція проекту: Уміння А5.У1–А5.У6 передбачають роботу з формами первинної облікової документації № 025/о, № 003-4/о, журналами обліку та медичною інформаційною системою.	Запропонована редакція: Доповнити новим умінням: «А5.У7. Вносити медичні записи до Електронної системи охорони здоров'я (ЕСОЗ)» та відповідною позицією у графі «Відповідальність і автономія». Обґрунтування: Наказом МОЗ від 28.10.2025 № 1633 абзац третій пункту 19 Випуску 78 ДКХП доповнено обов'язком оптометриста вносити медичні записи до Електронної системи охорони здоров'я. Професійний стандарт має відображати цей обов'язок.	Громадська спілка «УКРОПТИКА» (ЄДРПОУ 20069442). Поштова адреса: вул. Антоновича, 40, 03150, Київ. Email: info@ukroptika.ua. Тел.: (044) 230-82-62. Уповноважена особа: Виконавчий директор Яременко Н.М. (лист від 20.07.2026 № 432; подано відповідно до пунктів 10–12 Порядку).	ВРАХОВАНО	
---	---	---	------------------	--

Позиція 7. Пункт 5 «Опис трудових функцій», трудова функція В, компетентність В1 (робота з бланками медичної документації) Редакція проєкту: Уміння В1.У2–В1.У4 – заповнення облікових форм медичної документації, медичних призначень та рекомендацій.	Запропонована редакція: Доповнити новим умінням: «В1.У5. Заповнювати та підписувати первинну облікову медичну документацію відповідно до вимог медичних стандартів, у тому числі спеціалізовані документи з параметрами зору, необхідними для підбору або виготовлення засобів оптичної корекції зору». Обґрунтування: Відтворення обов’язку, доданого наказом МОЗ від 28.10.2025 № 1633 до пункту 19 Випуску 78 ДКХП. Відсутність цієї трудової дії у стандарті створить розбіжність між ДКХП і професійним стандартом та ускладнить практичну роботу оптометристів у закладах оптичної практики.	Громадська спілка «УКРОПТИКА» (ЄДРПОУ 20069442). Поштова адреса: вул. Антоновича, 40, 03150, Київ. Email: info@ukroptika.ua. Тел.: (044) 230-82-62. Уповноважена особа: Виконавчий директор Яременко Н.М. (лист від 20.07.2026 № 432; подано відповідно до пунктів 10–12 Порядку).	ВРАХОВАНО	
---	--	---	------------------	--

Позиція 8. Пункт 2 (підпункти 6, 7) та пункт 3 – усі згадки спеціальностей Редакція проєкту: Спеціальність зазначено як «І5 Медсестринство» без кодів для інших спеціальностей.	Запропонована редакція: Уніфікувати позначення спеціальностей із кодами згідно з Переліком галузей знань і спеціальностей, затвердженим постановою КМУ від 29.04.2015 № 266 (у редакції постанови КМУ від 30.08.2024 № 1021), у тому числі для спеціальностей, що додаються. Обґрунтування: Забезпечення однозначності та узгодженості з Переліком галузей знань і спеціальностей, на який посилається і наказ МОЗ від 28.10.2025 № 1633.	Громадська спілка «УКРОПТИКА» (ЄДРПОУ 20069442). Поштова адреса: вул. Антоновича, 40, 03150, Київ. Email: info@ukroptika.ua. Тел.: (044) 230-82-62. Уповноважена особа: Виконавчий директор Яременко Н.М. (лист від 20.07.2026 № 432; подано відповідно до пунктів 10–12 Порядку).	ВРАХОВАНО	
---	---	---	------------------	--

Позиція 9. Пункт 2 підпункт 6), пункт 3 та пункт 6 «Розподіл трудових функцій та компетентностей за професійними кваліфікаціями» Редакція проєкту: У пунктах 2 і 3 рівні позначено як «5 / 6 / 7 рівень НРК», у пункті 6 – як «І / ІІ / ІІІ рівень».	Запропонована редакція: Уніфікувати позначення рівнів професійної кваліфікації в усьому тексті професійного стандарту (рекомендовано – через рівні Національної рамки кваліфікацій). Обґрунтування: Технічна невідповідність ускладнює зіставлення трудових функцій з рівнями професійної кваліфікації, зокрема після розширення переліку базових спеціальностей, та може стати підставою для зауважень суб'єкта перевірки.	Громадська спілка «УКРОПТИКА» (ЄДРПОУ 20069442). Поштова адреса: вул. Антоновича, 40, 03150, Київ. Email: info@ukroptika.ua. Тел.: (044) 230-82-62. Уповноважена особа: Виконавчий директор Яременко Н.М. (лист від 20.07.2026 № 432; подано відповідно до пунктів 10–12 Порядку).	ВРАХОВАНО	
--	---	---	------------------	--

Позиція 10. Пункт 3, підпункт 2), рядок «Оптометрист/оптометристка: 7 рівень НРК» Редакція проєкту: Текст, що описує підготовку суб'єктами освітньої діяльності, розміщено у колонці «Кваліфікаційні центри» (на відміну від рядка 6 рівня НРК, де зазначено «не передбачено»).	Запропонована редакція: виправити оформлення таблиці: у колонці «Кваліфікаційні центри» зазначити «не передбачено», відповідний текст перенести до колонки «Суб'єкти освітньої діяльності». Обґрунтування: Технічна помилка оформлення, що спотворює зміст: присвоєння професійної кваліфікації кваліфікаційними центрами для 7 рівня НРК стандартом не передбачається.	Громадська спілка «УКРОПТИКА» (ЄДРПОУ 20069442). Поштова адреса: вул. Антоновича, 40, 03150, Київ. Email: info@ukroptika.ua. Тел.: (044) 230-82-62. Уповноважена особа: Виконавчий директор Яременко Н.М. (лист від 20.07.2026 № 432; подано відповідно до пунктів 10–12 Порядку).	ВРАХОВАНО	
---	---	---	------------------	--

Позиція 11. Пункт 5 «Опис трудових функцій» – редакційні неточності Редакція проєкту: Позиція А5.В1 містить посилання на «заклад/відділення фізичної терапії та реабілітації»; компетентності у блоці В9 позначені літерою «Г9»; знання Б3.34 позначено як «Б4.33»; відповідальність у компетентності Д3 позначено як «Д2.В1–Д2.В3».	Запропонована редакція: виправити нумерацію відповідних позицій; посилання на заклад фізичної терапії та реабілітації замінити на «заклад оптометричної практики». Обґрунтування: усунення технічних помилок, що виникли внаслідок перенесення тексту з інших професійних стандартів; забезпечення внутрішньої узгодженості документа.	Громадська спілка «УКРОПТИКА» (ЄДРПОУ 20069442). Поштова адреса: вул. Антоновича, 40, 03150, Київ. Email: info@ukroptika.ua Тел.: (044) 230-82-62. Уповноважена особа: Виконавчий директор Яременко Н.М. (лист від 20.07.2026 № 432; подано відповідно до пунктів 10–12 Порядку).	ВРАХОВАНО	
--	--	--	------------------	--